

ETT HELT LIV

TIMOTHÉE DE FOMBELLE

Ett helt liv

ÖVERSÄTTNING AV FREDRIKA SPINDLER

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Albert Bonniers Förlag
Box 3159, 103 63 Stockholm
www.albertbonniersforlag.se
info@albertbonniers.se

ISBN 978-91-0-081561-5
COPYRIGHT © Éditions Gallimard, Paris, 2026
ORIGINALETS TITEL La vie entière
ÖVERSÄTTNING Fredrika Spindler
OMSLAG Sara R. Acedo
FÖRSTA TRYCKNINGEN
TRYCK ScandBook, EU 2026

Och lever vi inte
varje dag ett helt liv?

ETTY HILLESUM

Våra lakan upphängda över fönstren på sommar-morgnarna. Den varma luften står nästan helt stilla. Jag har gått en bit bort i gräset, iklädd enbart nattlinne. Jag betraktar huset från träden. Jag söker efter honom runtomkring mig. Jag ropar hans namn bara för nöjes skull. Han har kanske gått och badat.

Jag börjar inte med de första dagarna. Jag tar minnena som ligger längst ner i hatten. Jag har förbundna ögon. Jag sticker ner handen på måfå och vecklar upp de fyrkantiga pappersbitarna. Simtagen långt ute på djupt vatten. Den plötsliga rimfrosten. Det sprakande skenet från kakelugnen om kvällen. Dagar på hösten. Konvalescenser. Ett sovrum som går i rött. En vilstol på den lilla balkongen. Hundnamn: Attila, Saturne,

Précieuse. En trädgård. Flera bröllop. Ett oväder längs vägen. Vintersolen. De döda. Semestrarna. Barnen.

Längre fram skulle jag kunnat få en liten pojke, till exempel. Jag skulle lyssna till honom när han talar för sig själv i rummet intill, timmar i sträck, utan avbrott. Han talar odefinierbart, med olika tonfall. Ibland skulle jag känna igen ett ord. Häst, kapten, givakt!

Jag har minnen redan på förhand. Jag skriver dem i ordning, hastigt, för att hålla mig vid liv. När de ännu inte har existerat uppfinner jag dem.

Det är en skrivmaskin av märket Royal med fyrtionio tangenter. I natt låter den som en symaskin under mina fingrar, eller som en väloljad kulspruta. Trots att jag vet att jag inte får skriva något. Inte efterlämna några spår. Måste lämna lägenheten. Försvinna om han inte kommer. Så ser reglerna ut. Men jag stannar här, jag dechiffrerar ljuden från gatan nedanför. Om han har gripits, varför skulle jag fly? Vad skulle återstå för mig?

Jag väntar på honom. Vad har de gjort med honom? Jag skriver det liv vi inte kommer att få.

En dag kommer jag att höra honom ge sig av tidigt på morgonen. Ett prasslande, en dörr som går igen. Jag ligger i sängen. Han svarar inte. Jag viskar hans namn på nytt, flera gånger. Han är redan ute på gården. Han skulle ha återfått sitt egentliga namn efter kriget, han heter inte längre Blanche. Han har ett dopnamn, ett fredsnamn, Jean eller något annat namn. Ett namn tillhörande en man som ridit ut krigets storm.

Han skulle promenera till arbetet i snöfallet. Han sparkar av skorna mot tröskeln. Det enda som finns kvar är den svarta vätan på trägolvet. Han hänger upp rocken i ett hörn. Han ler mot alla i verkstan. Kanske ett tryckeri, med allt detta oväsen, och en kvinnlig anställd som passerar tätt intill honom för att andas in honom, på morgonen. Doften av vår natt.

Barnet skulle heta Paul. Eller Simon. Han springer över sanden. Titta på vågorna! Vi skulle ta

tåget och resa på semester, i slutet av augusti, till en strand alla tre, bo på ett hotell med sju rum. Hotellägaren tar i hand. Han är vänlig. Han har en kökshandduk i bältet. Han tar våra väskor. Det var bara ni som fattades. Hotellägarinnan omfamnar Paul. Eller Simon. Här, ta nyckeln, min älskling. När vi kommer in i rummet står han redan på balkongen. Inte en skymt av solen. Semestern. Vågorna.

Det skulle finnas en skylt vid ingången: sanden stannar kvar på stranden. En annan: båtutflykt på tisdagar, fråga i receptionen. En ensam dam som är där hela sommaren. Hon har en mycket lugn och tyst hund, en badmössa, en käpp. Ett par spelar flera partier belote i salongen.

Barnet på en madrass precis intill vår säng. Vi tassar ut på tå. Han har ätit tidig middag i köket. Vi, i matsalen, lite mer upplädda, godkväll, godkväll. Den lille sover däruppe. Bordet står vid fönstret, vid natten.

Brödkorgen. Porslinet som klirrar. Doften av vin. Framför mig vilar hans händer på duken, de uppknäppta manschetterna. Jag sneglar på

honom, utan att lyfta på huvudet. Han lyssnar på bordsgrannarnas samtal. Han luktar glycerintvål. Vi har det fint.

Hotellägaren tar på sig en väst när han ska servera.

Det är middagsdags. Sorlet. Tröttheten efter havet och vinden. Orden är få. Titta, så fint de är upplagda de här skaldjuren.

Hotellägarinnan som plötsligt kommer ner då det är dags för dessert, med barnet i famnen, min älskling, eftersom hon har hört honom gråta däruppe på rummet. Alla i matsalen vänder sig mot oss. Jag tar den lille i knät. Jag viskar i hans brännheta öra. Han har tårar i ögonen. Han ler. Gästerna sträcker fram solfjäderkexen från sina glassar till honom. Lägg dem i fickan du.

Han är svettig mot min hals, tittar sig omkring likt ett djur. Vi glömmer honom. Han sover. Jag bär honom i trappan. Den lilla näven hårt slutet om bordsservetten. Det är omöjligt att lirka den ur hans knutna hand. Det gör inget. Ni kan lämna tillbaka den i morgon om ni vill.

Äntligen ska vi gå till sängs, tala mycket låg-

mält, återupptäcka varandra. Vinden i fönstret, den salta och mättade natten.

Allt detta kommer att äga rum efteråt. För en dag, en morgon, kommer det att vara över. Tomma, avväpnade händer. Slut på kriget. Rädslan spårlöst försvunnen. Det återstår bara att vara vid liv, att dricka vatten ur kranen, att sparka på kottarna i gräset.

Ännu senare är jag gammal, föreställer jag mig. Jag kommer att berätta allt för barnen. Det är de som vill det. Den yngsta har somnat. Vi har lång väg att åka. Det är natt. Bilen är full av barn. Hur många är de i baksätet? De säger: Klänningen, berätta om klänningen! De kan redan historien utantill. Jag kör långsamt medan jag talar. Strålkastarna lyser upp träden på ömse sidor av vägen.

Jag sydde in meddelanden i fällen på en sommarklänning för att gömma dem. Det var krig, förstår ni, jag gick runt på Paris gator med mina hemligheter. Som en gracil fästning. Trottoarerna är fulla av folk. Jag är inte rädd. Man tittar för mycket på mig för att se mig. Värmen, de tyska bilarna som saktar in, blickarna, skratten,

skriken, mademoiselle! Och de levande gömda på insidan av min klänning.

Jag för samman det förflutna och framtiden. Jag sorterar ingenting. Jag skaffar mig ett förspång mot natten.

Kanske jag plötsligt kommer att känna igen hans steg på gården. Äntligen höra honom komma, godkväll, hans bestämda steg som trampar ner min skräck. Han går uppför trappan. Han tittar inte på mig. Varför har ni väntat på mig? Jag ler. Jag säger ingenting. Jag samlar ihop papperen som ligger utspridda på bordet. Han är här. Den febriga pulsen i mina tinningar, håret fortfarande fuktigt av denna imma av ord.

En gång var jag liten, väcktes med ett ryck av tystnaden mitt i natten. Jag trevade omkring mig, undrade var jag befann mig. Kanske jag bara just hade somnat, inte så sent på kvällen, kanske någon annanstans, i ett hus långt borta. Jag vet inte längre. Jag vill egentligen inte veta. Slutna ögon. Jag passar på att vara vilse litegrann. En svart sjö utan strand där jag flyter på rygg.

Och sedan, mycket avlägset, hörde jag klappret

från en häst och vagn på gatan, detta gryningsljud som jag känner igen, som tar min hand och leder mig hem igen. Kom, det är dags, nu går vi tillbaka.

Jag har sett krigets söndagar, då staden är lycklig trots allt, en massa människor överallt, trängseln i parken, mellanmålen i barnvagnarna, strosandet över broarna, familjerna som lutar sig fram över Seine. Solen som får en att tro på fred.

I går fyllde jag nitton, men under mina händer finns i natt en kvinna som börjar existera i mitt sovrum, pratsam och gammal. Hon trippar nedför tangentbordet som vore det en ståtlig trappa. En mycket gammal kvinna som talar och som kommer att överleva mig. Det är jag.

Jag har minnen redan på förhand, som trängs inombords, hoprullade. Allt finns redan här. Jag biter ihop tänderna om garnänden, håller nystanet mot mitt bröst. Och jag kastar det långt framför mig.

En dag kommer jag också att älska det andra barnet. Jag vet inte vilken färg på ögonen eller håret det kommer att ha. En liten flicka som

kommit efteråt, som kommer att likna sin bror, sin far, och alla dem som föregått henne, far- och morföräldrar, förfäder. Alla dem som när de var barn kom upp från stranden, med sand över hela kroppen, skälvande, med lila läppar på väg från havet.

Första gången, för tretton månader sedan, träffade jag honom på ett kafé på Rue des Écartés. Det började bli mörkt. Han skulle vara där, något annat visste jag inte om honom. Inte vad han hette, inte heller hur han skulle vara klädd, eller vad han skulle hålla i handen, en hatt, en tidning, ett paraply, för att jag skulle kunna känna igen honom. Ingenting. Jag visste att han skulle vara ensam på kaféet på Rue des Écartés.

Det jag senare fick veta var namnet på de förbjudna skrivelser han dikterade för mig, Flygblad, och vad gällde honom, chefen, ett kvinnonamn, ett nom de guerre: Blanche. Han hette Blanche.

Jag fick syn på honom längst in i lokalen, sittande vid ett bord, bredvid en kolhämtnare. Jag sträckte fram handen. Han drog av sig handsken.

Han tittade på mig en lång stund. Vi fick två värmetåliga glas, en karaff. Jag virade upp min halsduk och höll blicken strax nedanför hans ögon. Långsamt uttalade han mitt förnamn. Jag lyfte bara nätt och jämnt blicken, och så var det färdigt. Allt var glasklart för mig.

En dag skulle jag inte längre ha varit ung. Ett rykte bland folk. Ah! Hon måste ha varit mycket vacker. Så jag leker en lek som går ut på att åldras. Lite långsamhet, lite avstånd, en kopp te. Jag stannar upp framför speglarna för att titta på mig själv. Jag ler inom mig. Jag känner mig som om jag var trettio. Fåror ristade av regn och vind, hjärtat är oberört.

På kaféet uttalade han mitt förnamns enda stavelse i en utandning. Han frågade om jag hade tillräckligt med färgband till skrivmaskinen. Han sköt fram mitt glas med handryggen. Och om jag kunde arbeta hemma. Det är ett tråkigt arbete, Claire.

Det bekymrar mig inte, jag har inget att göra.